

31.7.2011

לכבוד	לכבוד
חברי ועדת חוקה חוק ומשפט	ח"כ דוד רותם
הכנסת	יו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט
<u>ירושלים</u>	הכנסת
	<u>ירושלים</u>
	נכבדיי,

הנדון: הצעת חוק איסור לשון הרע (תיקון – אי ייחוד העילה והוספת סעדים), התש"ע-2010;
הצעת חוק איסור לשון הרע (תיקון – פיצוי ללא הוכחת נזק), התש"ע-2010

חברת החדשות הישראלית בע"מ (להלן – "חברת החדשות"), שהיא בעלת הזיכיון לשידורי חדשות בערוץ השני של הטלוויזיה, מילאה ידי להביא בפני כב' את תמצית עמדתה בנוגע להצעות החוק שבנדון, העתידות להיות נדונות בפני הוועדה הנכבדה ביום 2.8.2011, הכל כמפורט להלן:

1. המשותף לשתי הצעות החוק האמורות הינה הגדלה משמעותית ביותר של סכומי הפיצוי ללא הוכחת נזק שבית-המשפט יהא רשאי לפסוק בתביעות לשון הרע, שבהן לא הוכח כי הפירסום נעשה בכוונה לפגוע, מסכום של עד 50,000 ₪ על-פי החוק הקיים ל-300,000 ₪ (על-פי הצעת החוק הראשונה) או 500,000 ₪ (על-פי הצעת החוק השנייה).

2. עמדת חברת החדשות הינה, כי קביעת רף עצום כזה של סכומי פיצויים בתביעות לשון הרע עלולה להביא ליצירת "אפקט מצנן" (Chilling Effect), אשר יגרום לכלי התקשורת להירתע מלעסוק בעניינים חשובים בעלי עניין ציבורי מרכזי, מחשש לחשיפה לתביעות ולפסיקת פיצויים בסדרי הגודל הנזכרים. תוצאה של רתיעה כזו עלולה להיות **מניעת מידע מהציבור**. אכן, בהינתן סכומי הפיצוי הנזכרים, נקל להעלות על הדעת מצבים רבים שבהם כלי תקשורת ועיתונאים יימנעו מפירסום מידע חשוב לציבור מחשש שאם תוגש בגינם תביעת לשון הרע – הם לא יצליחו להוכיחו במידה הראייתית הדרושה בבית-המשפט ויחוייבו כתוצאה מכך בפיצויים בסכומי עתק.

חברת החדשות הישראלית

<p>■ אגף הכספים : בית אולפני הבירה שדרות ההשכלה 5 תל-אביב, 67890 טל. 03-6239070 פקס. 03-5617969</p>	<p>■ מערכת תל-אביב : בית אולפני הבירה שדרות ההשכלה 5 תל-אביב, 67890 טל. 03-6239000 פקס. 03-5618035</p>	<p>■ המשרד הראשי : קריית התקשורת נווה אילן ד.ג הרי יהודה 90850 טל. 02-5339900 פקס. 02-5339809</p>
---	--	---

3. כידוע, העיקרון המקובל בדיני נזיקין הינו כי הפיצוי נועד להעמיד את הניזוק באותו מצב שבו היה נתון אלמלא אירוע הנזק. ואכן, הדין הקיים מקנה לנפגע מפירסום לשון הרע את מלוא האפשרות להיפרע על כל נזקיו המוכחים כתוצאה ממנו. קביעת פיצוי ללא הוכחת נזק בסכומים כה ניכרים, כמוצע בהצעות החוק, סוטה מעיקרון זה ויש בה משום פגיעה לא מידתית במפרסם, שיחוייב בתשלום נכבד ביותר גם למי שלא הוכיח כי נגרם לו נזק כלשהו. הסכומים המוצעים בהצעת החוק אף חורגים באופן משמעותי ביותר מאלה הקבועים בחוקים אחרים לעניין פסיקת פיצויים ללא הוכחת נזק בגין פירסומים (ראו פיצוי ללא הוכחת נזק בסכום של עד 50,000 ₪ בגין פגיעה בפרטיות (סעיף 29א לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981), ופיצוי ללא הוכחת נזק בסך של עד 100,000 ₪ בגין הפרת זכות יוצרים (סעיף 56 לחוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007)).

4. תיקון נוסף הכלול בהצעת חוק איסור לשון הרע (תיקון – אי ייחוד העילה והוספת סעדים), התש"ע-2010 מבקש לקבוע סכום פיצוי ללא הוכחת נזק המגיע כדי 1,500,000 ₪ בגין אי פירסום "תגובתו המלאה" של הנפגע. למותר לציין, כי קבלה ופירסום של תגובת אדם אודות כתבה שעסקה בו הינה מוצדקת וראוייה. עם זאת, לא ברור למה הכוונה במילים "תגובתו המלאה" שבהצעת החוק. טלו למשל מקרה שבו משגר אדם תגובה בת 5 עמודים מודפסים לפירסום בן 100 מילים. האם יש לחייב את כלי התקשורת לפרסם תגובה שאורכה עולה פי כמה על הפירסום המקורי?! והאם הפרתו של חיוב זה מצדיקה פסיקת פיצוי של 1,500,000 ₪?!

5. הצעת החוק מעוררות שאלות קשות נוספות: נניח כי כלי התקשורת פנה מבעוד מועד לאדם נשוא הפירסום בבקשת תגובה, אך האחרון סירב ליתן את תגובתו. האם יש בנסיבות כאלה הצדקה לחייב את כלי התקשורת לאפשר לו לפרסם תגובה מאוחרת? ושוב, האם הפרתה של חובה זו מצדיקה פיצוי בסכום של 1,500,000 ₪? ואם האדם נשוא הפירסום מעביר לכלי התקשורת תגובה הכוללת לשון הרע כלפי אדם אחר? האם גם במקרה כזה על כלי התקשורת מוטלת חובה לפרסמה? השאלות האמורות מהוות אך זוגמאות לקשיים שהצעת החוק מעוררת אל מול עבודתם היומיומית של כלי התקשורת.

6. גם בהקשר זה מצוי בדין הקיים הסדר, שיש בו כדי להטיל חיובים על מפרסמים במקרה של סירוב לפרסם את עמדתו המכחישה של נשוא הפירסום המקורי. כך, סעיף 17(א) לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 שולל את הגנת תום הלב מעורך כלי התקשורת, מי שהחליט בפועל על הפירסום והאחראי על כלי התקשורת במקרה שסירבו לבקשת הנפגע לפרסם תיקון או הכחשה בכותרת מתאימה במקום, במידה, בהבלטה ובדרך שבה פורסמה אותה לשון הרע, ותוך זמן סביר מקבלת הדרישה, בתנאים המנויים בסעיף. לא ברור מדוע יש להוסיף על חיוב זה ועוד לקבוע כי הפרת החיוב המוצע תזכה בפסיקת פיצויים בסכום של 1,500,000 ₪.

חברת החדשות הישראלית

■ המשרד הראשי :

קריית התקשורת נווה אילן

ד.ג הרי יהודה 90850

טל. 02-5339900 פקס. 02-5339809

■ מערכת תל-אביב :

בית אולפני הבירה

שדרות ההשכלה 5 תל-אביב, 67890

טל. 03-6239000 פקס. 03-5618035

■ אגף הכספים :

בית אולפני הבירה

שדרות ההשכלה 5 תל-אביב, 67890

טל. 03-6239070 פקס. 03-5617969

7. העולה מן המקובץ מלמד אפוא, כי הצעות החוק שבנדון מעוררות קשיים עקרוניים ומעשיים, הן בשל הפגיעה הקשה שעלולה להיגרם מהן לחופש הביטוי והעיתונות והן בשל הכוונה להטיל חובה משפטית שבמקרים רבים אינה ניתנת ליישום במהלך העבודה השוטפת של כלי התקשורת. בשל הזמן הקצר שנותר עד ישיבת הוועדה פירטנו כאן רק אחדים מהקשיים האמורים. במסגרת הישיבה עצמה נבקש להרחיב את הדברים ולהעלות קשיים נוספים.

8. נודה אם מכתבנו זה יובא בפני חברי הוועדה קודם לישיבתה המתוכננת.

בכבוד רב ובברכה,

ישגי נקדימון
ישגב נקדימון, עו"ד
היועץ המשפטי

חברת החדשות הישראלית

■ המשד הראשי :

קריית התקשורת נווה אילן

ד.ג. הרי יהודה 90850

טל. 02-5339900 פקס. 02-5339809

■ מערכת תל-אביב :

בית אולפני הבירה

שדרות ההשכלה 5 תל-אביב, 67890

טל. 03-6239000 פקס. 03-5618035

■ אגף הכספים :

בית אולפני הבירה

שדרות ההשכלה 5 תל-אביב, 67890

טל. 03-6239070 פקס. 03-5617969